

חד הגאולה

ערכון שבועי
מהר הבית

המשטרה מגנמונת בבית המשפט

משטרת ישראל נמנעת מלסגור כליל את הד הבית למוסלמים גם במקרים של התפרעויות ערביות קשות – העובדה הזו היא רק חלק ממה שחשף ריזן משפטי שהתקיים ביום ה' שעבר בת' ביעתו של דובר מטה תנועת המקדש, יהודה גליק. גליק תובע ממשטרת ישראל לפצותו על איסור הכניסה לחד שהוטל עליו במשך שנתיים.

מפקד חידרת המקומות הקדושים במשטרה, תנ"צ אבי ביטון, נחקר בדיון בידי עו"ד אביעד ויסולי, בא כוחו של גליק, ומסר נתון מפליא: ככל הידוע לביתנו, הנחל האוסר תפילת יהודים בחד הבית הוא הנחל היחיד במשטרת ישראל המועבר בעליפה מדור מפקדים אחד למשנהו.

לעולם לא נסגר בפני מוסלמים.

שער בכניסה להר

ביטון ניסה להסביר שהנהלים אינם כתובים מכיוון שהם מתעדכנים כל העת על ידי בדר תאם לרגישויות המוסלמיות העכשוויות ובכפוף להחלטות ממשלה, אך ויסולי לא ויתר: "האם יש עוד נחל במשטרה שאתה יצרת? נחל בעל פה שאחרי שקראת תחילת ממשלה אמרת 'נהג, זה הנחל שאני מייצר'?"

ביטון: "לא".

ויסולי: "מהו הסכנה הבטחונית מתפילות יהודים בחד הבית?"

ביטון: "יש סכנה בטחונית שהיא פגיעה בדר גשתוהן של דתות אחרות".

ויסולי: "האם הסכנה היא מיהודים או מערבים?"

ביטון: "מ'יהודים שיעלו שלא על פי כללי הביקור ויגרמו לבני הדתות האחרות להיגרר לפעולת אלימות ולסכנה".

ויסולי: "כלומר בחד הבית רק מוסלמים מתפרעים?"

ביטון: "כן".

ויסולי: "כמה יהודים עצרת בחד הבית שוד תפרעו באלימות?"

ביטון: "לא זכר לי שעצרת".

ויסולי: "כמה ערבים עצרת בחד הבית בגין התפרעות אלימה?"

ביטון: "עשרות. אפילו מאות".

ויסולי: "כלומר כשאתה אוסר כניסת מב' קרים כוללת לחד הבית אינך אוסר משום שהיהודים מתפרעים, אלא משום שהמוסלמים מתפרעים?"

ביטון: "כן".

ויסולי: "אינך רואה לנכון לאסור טוטאלית כניסת מוסלמים לחד כשם שאתה אוסר על יהודים?"

ביטון: "לא טוטאלית".

המשך הדיון נדחה בחצי שנה.

מי ידאג למקוואות?

מזה צעדי הבית יהודי פנה בשבוע שעבר לסגן שר הדתות, הרב אלי בירדון, בבקשה להבהיר אילו מקוואות גברים באחריותו כשי רים לטבילה מתורנה. זאת, בשל העובדה שעל גברים שומרי מצוות העולים לחד הבית חלה חובת טבילה מדיו תורה, ברומה לטבילת הב' שים השגרתית. בניגוד למקוואות הנשים, יש לציין, מקוואות גברים רבים ברחבי הארץ אינם כשרים לטבילה מתורנה, והמים שבתוכם אנם שכים שאכבים.

תגובת המשרד: "המשרד איננו אמון על בנית/שיפוץ ו/או אחזקת מקוואות גברים, מאחר שטבילת גברים איננה מופיעה בהלכה כתובה – להוציא טבילה בערב יום כיפר. על מצב המקוואות אמונים הגורמים המפעילים אותם. בתי כנסת, עמותות ועוד".

ספירת מלאי

במכון המקדש בירושלים כבר מוכנים כלים רבים המיועדים לשימוש במקדש:

מנות זהוב	כלי ניסוך היין
שולחן לחם הפנים	והמים, כלי מדידה,
מזבח הקטרת	האבוב המיועד
כיוון נחושת	לקורח העומר, בזכי
בגדי הכוהן הגדול:	הלבושת, כלי אבן
ציץ, מעיל, אפרד	להכנת אפר הפירה
וחושן, וכן 41	האדומה,
מערכות של בגדי	סכיני שחיטה.
כוהן הדיוט.	כלי נינה: כ־15
מכלי השרת מוכנים:	חצוצרות, נבלים,
מזריקים (כלים	כינורות, שופר
לזריקת דום על	מצופה סוף
המזבח), מחותן,	ושופר מצופה זהב

הר הבית פתוח לכניסת יהודים בימים א' - ה' בין השעות 14:30-11:00, 14:30-11:00. ההלכה מתירה להיכנס לחלקים משטח החר לאחר טבילה במקוה, וללא נעלי הור. להדרכה הלכתית בעלייה לחר: לגברים: 052-7203210, 050-4142425 לנשים: 052-5866384, 052-3752751

לעדכונים ותגובות:

arnonsegal@gmail.com

גיליון 826, כ"ט בסיון תשע"ג, 7.6.2013 **מקור ראשו**

דף הבית / ארנון סגל

מדריך הארגמונים השלם

פרופ' זהר עמר מאוניברסיטת בריאילן פיצח 11,000 קונכיות, עד שהצליח לפצח גם את סוד הפקתם התעשייתית של הארגמן והתכלת לבגדי הכהונה ■ בדרך גם הידיים נצבעו, ריח דגים דבק בהן והן מלאו פצעים מקוצי הקונכיה ממש כמו בעת העתיקה. טוב, לא ממש ■ במרוץ אחרי חלזונות

ארגמן היה הצבע היקר ביותר בעולם הקדום. בעבר איתרו ארכיאולוגים מתקני צביעה עתיקים באזור צור וצידון, חלקם מתקופת המקרא, ובהם גלים של אלפי קונכיות ארגמונים. בדור, שקמונה ועכו נמצאו שרידי תכלת וארגמן שנותרו עמידים כ־3,000 שנה

ארגמן היה הצבע היקר ביותר בעולם הקדום. בעבר איתרו ארכיאולוגים מתקני צביעה עתיקים באזור צור וצידון, חלקם מתקופת המקרא, ובהם גלים של אלפי קונכיות ארגמונים. בדור, שקמונה ועכו נמצאו שרידי תכלת וארגמן שנותרו עמידים כ־3,000 שנה

ארגמן היה הצבע היקר ביותר בעולם הקדום. בעבר איתרו ארכיאולוגים מתקני צביעה עתיקים באזור צור וצידון, חלקם מתקופת המקרא, ובהם גלים של אלפי קונכיות ארגמונים. בדור, שקמונה ועכו נמצאו שרידי תכלת וארגמן שנותרו עמידים כ־3,000 שנה

כמו פעם. פיצוח ארגמונים למעלה: קונכיות ארגמןן קהה קוצים

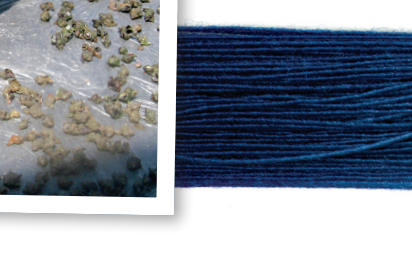
כמו פעם. פיצוח ארגמונים למעלה: קונכיות ארגמןן קהה קוצים

מתוך מאה ק"ג של פריטי ארגמןן חד־קוצים (המכילים כ־6,000 ארגמונים) ניתן להפיק מתקבל בסופו של דבר ק"ג אחד של חומר צביעה מיובש

פיינים של מצבעות הארגמן בעת העתיקה, עד שהדיסטוריון הרומי פליניוס טען שמספרם הרב של בתי הצביעה בצור עושה את העיר למקום שלא נעים לחיות בו. לאורך זמן פעולות התסיסה והריקבון מביאות להרס חומר הצבע. רצוי להוציא את בלוטות הצבע בשלמותן באמצעות מלקטת (פינצטה), מספריים או סכין מנתחים. זו מלאכה מלכלכת למדי. הוצאת בלד טת הצבע מארגמןן קהה קוצים מותירה לאורך זמן את רישומה על הידיים, הנצבעות בסגול עז וריציב שאיננו נמחה במזרה. כתמי צבע עשויים להשאר על הציפורניים כשבועיים מתום העי בודה. לצבע אפשר להוסיף גם ריח דגים חריף הנדבק לידיים, ומלבד זאת האחזיה בארגמונים, בעיקר חרייהקוצים, גורמת לפציעת האצבעות ומותירה בהן צלקות. פיתרון טוב לשלושת המי טרדים הללו הוא כמובן שימוש בכפפות.

ייבוש בלוטות הצבע מאפשר לשמור את חומר הגלם לאורך זמן ולמנוע את קלקולו. ייבוש בקנה מידה גדול מחייב שימוש בתנור. מתוך מאה ק"ג מידה פריטי ארגמןן חד־קוצים (המכילים כ־6,000 ארגמונים) ניתן להפיק כ־3 ק"ג בלוטות חיות, ומהן מתקבל בסופו של דבר ק"ג אחד של חומר צביעה מיובש. לשם השוואה, מתוך כ־100 ק"ג ארגמןן קההקוצים (כ־3,000 פריטים), ניתן להד פיק ארבעה ק"ג בלוטות חיות (כולל רקמות ניי לוחת), ומהן מתקבל בסופו של דבר כ־1.250 ק"ג חומר צביעה מיובש.

תהליך הייבוש מסתיים כשהלחות שבבלוטות מתאדה ומי הקבל חומר גלם פריך שנשחק לאבקה בקלות. ניסיונות שערך עמר

גילו שחומם בלוטות הצבע הארגמוניות למשך שעה בטמפרטורה של מאה מעלות מספק תוצאה איכותית. ניתן גם לייבש את בלוטות הצבע בשמש, כמו פעם, אך מדובר בתהליך ממושך שנמשך כמה ימים, ומלווה בריח נרדא שגם עלול למשוך אליו זובוכים וצרעות. גוון הצבע המזוייק תלוי גם במשך חשיפת החומר לאור ולחמצן, מה שמחייב לקבוע מראש את התנאים הדיזיים לתהליך.

פירוף עמר, כמעט מיותר לומר, מקוה מאד שהמחקר הממושך שלו יבשר את תחילת מיסודו המחודש של התהליך העתיק. הוא מייחל לכך שב כלים מודרניים ועכשוויים לחלוטין תשוב המלאכה הקדומה הזו להדקיים כאן, בארץ הקודש. או שוב תהלכו בנינו כהנים בבגדי תכלת וארגמן.

ארגמן היה הצבע היקר ביותר בעולם הקדום. בעבר איתרו ארכיאולוגים מתקני צביעה עתיקים באזור צור וצידון, חלקם מתקופת המקרא, ובהם גלים של אלפי קונכיות ארגמונים. בדור, שקמונה ועכו נמצאו שרידי תכלת וארגמן שנותרו עמידים כ־3,000 שנה

את ההייתרכיכול בעניין, הוא בעצם ביקש 'לעקוף' את אהרון על זכייתו בכהונה. במסגרת מחקר שביצע פרופ' זהר עמר יחד עם עו"ד עופר אלמלם, ר"ד רור איליוז וד"ר נעמה סוקניק, נעשה לראשונה ניסיון לצבוע בתכלת אריג צמר גדול במיוחד. עד כה התמקרו מאמצי המחקר בעיקר בצביעת פתילי ציצית וגזיות צמר קטנות בצבע תת־כלת. צביעת אריג גדול כל כך מורכבת מאד ודורשת כמות גדולה של ארגמונים ובלוטות צבע, ידע בהרכב סממני הצביעה השונים והמינון היחסי ביניהם, ומיומנות לקבלת צביעה אחידה. הטלית שנצבעה במקרה הזה הייתה עשויה צמר, מידותיה 1.5x2 מ' ומש' קלה 400 גרם. לצורך הצביעה השתמשו עמר וצוותו ברבע ק"ג בלוטות צבע מיובשות של ארגמןן קההקוצים.

יכול לבוא אפילו במקור סניתטי. גוני ארגמןן שהופק מכנימות חלבה

נעשית באמצעות פטישים מברזל בעלי חרטום רחב במשקל 2–3 ק"ג. את שבירת הקונכיה יש לעשות במהלומה אחת, חזקה ומדויקת מעל אוור הבלוטה התת־זדמית (כפי שמציינים כבר מקורות רומיים). רצוי שהמפצח ישובר את הקונכיה ולא

קחי וחדי קוצים, ואולם החיפוש אחר ארגמניות אדומות פה השאיר את הסוחרים פעורי פה. הללו, מתברר, אינן נאכלות שם, והשגתן התאפשרה רק בעזרת משא ומתן ישיר עם דייגים סיציליאנים. הדייג נעשה כיום בעזרת ספינות מכמורת בעלות

דיוקא מחילוזן. פתילי תכלת שהופק מארגמןן

רשתות עומק שגורפות את הרכיכות בכמויות גדולות ובזמן קצר, בניגוד לשיטות הדייג המר גבלות שהכיר העולם העתיק.

לרסק במהלומה אחת

"ציד" החלזונות בעולם העתיק כלל את שלייתם של אלו מזהים, פיצוח הקונכיות והס רת בלוטות הצבע. וכך ממליץ עמר לעשות זאת כיום: לפני תחילת העבודה רצוי לפרוס יריעת ניילון שתאפשר בהמשך פינוי מהיר של הפסולת. את הארגמונים יש להניח על משטח יציב ונוקד שה. כלומר לא על שולחן אלא על סלע, משטח בטון או אספלט. עדיף משטח מחוספס או בעל נקבים שבהם יונחו החלזונות. שכירתם של אלו

ארגמן היה הצבע היקר ביותר בעולם הקדום. בעבר איתרו ארכיאולוגים מתקני צביעה עתיקים באזור צור וצידון, חלקם מתקופת המקרא, ובהם גלים של אלפי קונכיות ארגמונים. בדור, שקמונה ועכו נמצאו שרידי תכלת וארגמן שנותרו עמידים כ־3,000 שנה

רק מכלים ובהנים גדולים יכלו להרשות לעצמם. שלית שכולה תכלת'

הביטוי שבכותרת בנוי כדיוע על שאי לתו המגונית של קורח כלפי משה, כפי שזו מופיעה במדרש חו"ל על פרשת השבוע: "שלית שכולה תכלת, מהו שתהא פטורה מן הציצית?". לדברי פרופ' עמר, מאוחריו השאי לה מסתתר מטען משמעותי, שכבדי לה בינו כראוי יש להכיר את אורח החיים העי תיק. הטלית הקדומה היתה יריעה מלבנית ששימשה כבגד עליון (Pallium) שבתקופה הרומית נהגו ללבוש על גבי הלבוש התחד תון, ה'טוניקה' ('חלוק' בלשון חו"ל). שלית שצבועה כולה בתכלת אמיתית היתה פריט לבוש שאיננו שכיח, מלבד לבני המלוכה ולאמידים ביותר. אריגים גדולים הצבועים תכלת שימשו גם לכיסוי כלי המשכן וכן לצי

ביעת 'מעיל האפור' של הכהן הגדול, שהיה למעשה טלית שכולה תכלת. כשקורח תהה

האית את דד הבית, אבל שלא כתיידים אחרים, לא ראיתי שם את כיפת הסלע. ראיתי את בית המקדש המתואר בספר יחזקאל, והתיאור שיצא לי לקרא פעמים רבות כל כך. לא, אינני משוגע וגם כלל לא נביא. אני גוי פשוט שאובח את מדינת ישראל ואת עם ישראל.

אם כן, איך הצלחת לחזות בבית המקדש באותו הבוקר?

כשאני רואה את עם ישראל בארצו, אני רואה גם את בית המקדש בהר הבית, משום שה' שהגשים נבואות רבות וגדולות, יהפוך למציאות גם את נבואת יחזקאל על הבית השלישי. עם ישראל הוא גלאי רוחני הממחיש שבית המקדש הוא כבר מציאות

הכותב הוא פעיל גרמני למען ישראל, מייסד קבוצת הפייסבוק "ידידות ישראל־גרמניה" לדוברי גרמנית ואב לחמישה